

ŁODZIANIN

ORGAN P.P.S.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Redakcja i Administracja: Łódź—Al. Kościuszki Nr. 29 tel. 100-99
Redaktor przyjmuje od godz. 17—19 Rękopisów nie zwraca się. Administracja
czynna od godz. 9 do 15 i od 17 do 19. Konto w Banku Spółem, oddział w Łodzi 40
Wydawca, Łódzki O.K.R. P.P.S. Redaktor Wincenty STAWIŃSKI

Rok XXII — № 151

Czwartek 1 Czerwca 1919

Cena numeru 10 gr.

Warunki prenumeraty: w Łodzi z odnośnikiem do domu zł. 2.50 miesięcznie, na prowincji zł. 3. za zmianę adresu gr. 50 Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetry przez jedną szpaltę (na stronicy 6 szpalt) w tekście gr. 50, zwykłe gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr. 20, powyżej 100 mm gr. 31. Odbite za wyraz gr. 15 Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Jednolite stanowisko Kongresu w Nantes

Kongres socjalistów francuskich

za polityką bezpieczeństwa prowadzoną przez Francję, Anglię i Polskę

KONGRES ZA WYBORAMI PROPORCJONALNYMI.

Posiedzenie Kongresu Partii Socjalistycznej wznawione zostało we wtorek o godz. 23-ej. W imieniu ścisłej komisji, mającej za zadanie zbadanie projektów rezolucji o reformie wyborczej, złożył sprawozdanie Sylvestre. Mówca proponuje uchwalenie wniosku, odpowiadającego warunkom, wskazanym przez Bluma, oraz potwierdzającego przywiązanie kongresu do zasady przedstawicielstwa proporcjonalnego, a równocześnie rozciągającego tę zasadę na wybory do senatu. W głosowaniu kongres przysłał 3434 głosami przeciwko 3025 głosom i przy 721 wstrzymujących się wniosek Sylvestre.

WNIOSKI W SPRAWIE POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ZAGRAJNICZNEJ.

W dalszym ciągu posiedzenia przyjęto wniosek Bracke, wzywający parlamentarnych przedstawicieli partii do przedstawienia się ewentualnemu przedłużeniu kadencji parlamentu. Następnie przyjęto wniosek, domagający się wypowiedzenia układów francusko-włoskich, dotyczących Tunisu. O godz. 1 m. 30 posiedzenie przerwano. Wznawienie obrad nastąpiło o godz. 4 m. 10. Tymczasem toczyły się obrady w komisji. W wyniku obrad osiągnięto porozumienie, tak iż po wznawieniu posiedzenia kongresu sprawozdawca Riviere odczytał wniosek, stanowiący syntezę i składający się z dwóch części, z których jedna dotyczy polityki wewnętrznej, a druga polityki zagranicznej. Żyromski wypowiada się przeciwko proponowanemu tekstowi. W głosowaniu wniosek syntezy zostaje przyjęty 6395 głosami, podczas gdy wniosek Żyromskiego uzyskał 565 głosów.

Zamykając obrady sekretarz generalny stronnictwa Paul Faure przypomniał szczerze wysiłki pojedynczych kongresu, oświadczając w końcu, że partia z kongresu tego wychodzi wzmacniona. Uczynimy wszystko — dodał Faure — aby rozproszyć nieporozumienia, które mogły różnić nas od niektórych naszych przyjaciół.

KONGRES ZA POLITYKĄ BLOKU BEZPIECZEŃSTWA.

Uchwalona przez Kongres socjalistyczny t. zw. rezolucja syntezy potwierdza m. jn. zdecydowanie narodu francuskiego do utrzyma-

nia integralności swego terytorium, obrony przeciw wszelkiemu zamachowi na niepodległość polityczną i zapewnienia ochrony tużbyłców w koloniach francuskich. Dalej Kongres wypowiada się przeciw wszelkim próbom gwałtu, którym należy przeciwstawić niezłomną wolę oporu i koalicję sił pokojowych, któraby skłoniła rządy „osi” do wybrania swobodnej dyskusji nad wojną. Dlatego też KONGRES APROBUJE POLITYKĘ BEZPIECZEŃSTWA, PROWADZONĄ PRZEZ FRANCJĘ I ANGLIĘ WRAZ Z POLSKĄ, ROSJĄ I RUMUNIĄ.

Partia żywi pełne zaufanie w wartość konferencji międzynarodowej, czyniącej zadość potrzebom serca i rozumu narodów, dą-

żących do pokoju. W części, dotyczącej polityki wewnętrznej, rezolucja domaga się słusznego rozdziału ciężarów na wszystkie warstwy i wyraża w końcu gotowość partii do utworzenia rządu, opartego na większości ściśle republikańskiej i zdecydowanego bronić demokracji i praw świata pracy. (PAT).

Prezydent Roosevelt za rewizją ustawy o neutralności

Prezydent Roosevelt oświadczył dziennikarzom, iż zgadza się w zupełności na projekt sekretarza stanu Hulla w sprawie rewizji ustawy o neutralności. Zdaniem prezydenta Kongres powinien powziąć decyzję w tej sprawie.

Na froncie dyplomatycznym

Stan rokowań angielsko-sowieckich — Wizyta Regenta Jugosławii w Berlinie

ROKOWANIA ANGIELSKO-SOWIECKIE.

Ambasador sowiecki Majskij, odwiedził pełniącego obowiązki, stałego podsekretarza stanu z rącej urlopów Zielonych Świąt, sir Lancelot Oliphant, z którym omówił notę brytyjską, prosząc o pewne wyjaśnienia. Ambasadorowi Sowietów chodziło głównie o sprycyzowanie interpretacji tego ustępu propozycji brytyjskiej, w którym mowa jest o stosowaniu zasad paktu Ligi Narodów. Rządowi sowieckiemu chodziło mianowicie o to, czy oznacza to stosowanie procedury art. 16-go, czy też ducha paktu. Ze strony brytyjskiej oświadczone, że rząd brytyjski nie miał bynajmniej na myśli stosowania procedury paktu Ligi Narodów, w myśl art. 16-go, lecz jedynie oparcie swych propozycji o ducha paktu Ligi, przez co W. Brytania podkreślić pragnie, że propozycje te nie mają charakteru agresywnego przeciw komukolwiek, lecz odwrotnie pomyślane są jako zabezpieczenie pokoju.

REGENT JUGOSŁAWII WYJECHAŁ DO BERLINA.

Cała prasa jugosłowiańska zamieszcza na pierwszym miejscu wiadomości o wyjeździe z oficjal-

ną wizytą do Niemiec ks. regenta Pawła i jego małżonki księżnej Olgi. Przy odjeździe obecni byli regenci Stankowicz i Perowicz, premier Cwetkowicz, minister ko-

munikacji Spaho, personel poselstwa niemieckiego oraz członkowie domu cywilnego i wojskowego króla. Wraz z regentem wyjechał min. Markowicz.

JAPONIA WOBEC SYTUACJI EUROPEJSKIEJ.

Minister spraw zagranicznych Japonii Arita został przyjęty przez cesarza, któremu złożył sprawozdanie o obecnej sytuacji politycznej

Paderewski wraca do Europy

Ignacy Paderewski wczoraj nad ranem odplynął na pokładzie statku „Normandie” z Nowego Jorku do Europy. Stan zdrowia sędziwego mistrza uległ poprawie.

Japońskie „nieporozumienie”

Według doniesienia „Daily Telegraph”, japońskie ministerium marynarki w odpowiedzi na protest ambasady brytyjskiej w sprawie zatrzymania angielskiego parowca „Ranpuru” wyjaśniło, że incydent był wynikiem nieporozumienia.

Tego rodzaju odpowiedź japońska — jak donosi dalej „Daily Telegraph” — pozwala, zdaniem kół dyplomatycznych w Tokio, przypuszczać, że Japonie nie zamierza w chwili obecnej ogłosić formalnej blokady wybrzeży chińskich.

Antyniemieckie nastroje na Węgrzech

Cała prasa wiedeńska zamieszcza na czołowych miejscach wiadomości o ciężkich wykroczeniach węgierskich przeciw Niemcom na

Węgrzech. Prasa ta uskarża się na bicie kobiet i dzieci niemieckich i podkreśla wzrost liczby mandatów węgierskich.

Rozłam wśród Arabów w sprawie angielskiej „Białej Księgi”

Według informacji agencji Havasa, odpowiedź Najwyższej Rady arabskiej na propozycje, zawarte w „Białej Księdze” parlamentarnej, ma być negatywna. Jak wiadomo, naczelna rada arabska jest

wyrazicielem poglądów elementów skrajnych. Organizacja o charakterze bardziej umiarkowanym, stronnictwo Naszaszibiego, t. zw. partia obywateli, wypowiedziała się przychylnie o propozycjach brytyjskich.

Jugosławia a „oś”

Dn. 1-go czerwca regent Jugosławii ks. Paweł przybywa do Berlina z wizytą oficjalną.

W kołach „osi” twierdzą, że to ma być ostatnia próba skłonienia Jugosławii do przystąpienia do „osi”. Gdyby ta próba się nie udała, to „oś” ma wykonać swą groźbę rozbioru Jugosławii. „Oś” podobno liczy na pomoc Bułgarii.

Ostatnie spotkanie min. Markowicza i Gafencu na statku dunajski podobno dotyczyło postawy

Bułgarii w wypadku zatargu z „osią”. Odbyła się podobno rozmowa obu ministrów z premierem bułgarskim Kiossewanowem na temat rozszerzenia terytorialnych Bułgarii.

O stanie naprężenia w Jugosławii świadczy to, że po powrocie ks. Pawła z Rzymu, zmobilizowano trzy dalsze roczniki rezerwy i liczbą wojska, czuwającego na granicy włoskiej, została w ten sposób podwojona.

Po drugiej stronie zachodniej granicy

W Człuchowie, położonym na pograniczu pomorskim, odbyły się manewry rozlokowanych nad granicą hitlerowskich oddziałów szturmowych, połączone z ćwiczeniami gazowymi. Szturmowcy zaopatrzeni byli w granaty ręczne napełnione gazami bojowymi. W manewrach tych brał udział szef sztabu szturmówek hitlerowskich. Lutze który zwiędził poza tym obóz Niem-

ców, uchodźców z Polski w Rumelsburg oraz placówkę szturmowców, rozlokowaną w położonej tuż nad granicą niemiecką miejscowości Buschdorf. W obozie w Rumelsburg znajdują się 600 uchodźców z Polski, przeważnie młodego wieku w poborowym, którzy uciekli do Niemiec w marcu, kwietniu i maju b. r.

Ilość, jakość i metody „polemiczne“

Okazało się, że jestem „herezykiem demokracji“. Taki wyrok zapadł w stosunku do mnie na szpaltach „Gazety Polskiej“ i „Kuriera Porannego“...

morządowych na listy P.P.S., na listy Str. Narodowego, na listy „Ozonu“ itd., i jeżeli wtedy się okaże, że potęga „ozonowa“ istnieje naprawdę...

Dopóki nie ma takiego obliczenia, dopóty „Gazeta Polska“ i „Kurier Poranny“ błądzą pomocakom, sumując radnych „ozonowych“ i radnych „bezpartyjnych“...

sposób) na p. Wincentego Witosa w formie anonimowego listu „obywatela z Przeworska“...

BEZ BÓLU SKUTECZNIE USUWA ODCISKI BRODAWKI I ZGRUBIENIA SKORY PŁYN KLAWIOL AP. KOWALSKI

TOTALIZM— DROGA DO KŁĘSKI. Tygodnik „Depsza“ omawia trudności gospodarcze Niemiec, a specjalnie zajmuje się, na podstawie wywodów hitlerowskiego tygodnika gospodarczego „Deutsche Volkswirtschaft“...

stawiając dość szczerze tę ślepą uliczkę, w jakiej się dzisiaj znalazło gospodarstwo niemieckie. Zarówno pod jednym, jak i pod drugim względem dają się wiele do myślenia i dobrze by było, żeby materiał ten znalazł się przede wszystkim na biurku nielicznych już dzisiaj zapewne entuzjastów ideologii totalistycznej w Polsce“...

Niemcom sił w przyszłej wojnie. Zakucie własnego narodu w kajdany nie przyczynia nikomu siły, a rodzi nieufność, bunty, sabotaż. Linię Maginota budowali robotnicy wolni, linię Zygfryda — robotnicy „ujednoczeni“...

Kto ma rację? Zielone Święta minęły, Świat Pracy powrócił do swoich codziennych zajęć, powrócił do swoich dalszych obliczeń i Komisja Wyborcza w Kielcach, tylko że na razie nieznane są jeszcze wyniki tej pracy...

Sprawy gdańskie

I GDAŃSK MA WYMÓWIC UKŁAD Z POLSKĄ. Prasa zagraniczna, poświęcająca sprawie Gdańska bardzo wiele miejsca, donosi, że „gauleiter“ gdański Forster, powróciwszy w tych dniach od Hitlera, oświadczył swym „podwładnym“ gdańskim, że otrzymał następujące instrukcje...

ROZGRYWKĄ NA JESIENI. Polacy muszą być bojkotowani — miał oświadczyć Forster na odprawie — i traktowani tak samo jak Żydzi, za nim ich wydalono z Gdańska. Akcja powyższe ma trwać kilka miesięcy, by przekonać świat, że Gdańsk nie może wytrzymać z Polską i odpowiednio nastroić opinię zagraniczną. Rozgrywka na stąpiłaby na jesieni r. b. na sygnal Hitlera.

ka miesięcy, by przekonać świat, że Gdańsk nie może wytrzymać z Polską i odpowiednio nastroić opinię zagraniczną. Rozgrywka na stąpiłaby na jesieni r. b. na sygnal Hitlera.

FORTUNE ZDOBĘDZIESZ KUPUJĄC WROCŁAWSKI gdzie stale padają duże wygrane. Warszawa, Targowa 57. — Pl. 3 Krzyży 13. Konto PKO. 22853

Aleksander Brüchner

Zmarły w wieku lat 83 Aleksander Brüchner był badaczem języka polskiego w najszerszym tego słowa znaczeniu. Badania te bo wiem obejmowały zabytki języka polskiego od najstarszych czasów, filologię porównawczą, dzieje języka od jego początków do okresu najnowszej, literaturę polską w ciągu całego jej rozwoju.

Dorobek pisarski Brüchnera jest niezwykle bogaty i wszechstronny. Interesowały go wszystkie przejawy języka i mowy polskiej, a także i kultury ogólnej. Do ostatnich chwil życia śledził ruch literacki w Polsce i jezdził literackie. Od wielu lat przebywał stale w Berlinie, jako profesor na tamtejszym uniwersytecie, był przecież żywcem kulturalnym Polakiem, której poświęcił wszystkie zasoby swej olbrzymiej wiedzy, rzadko spotykanej pracowitości i talentu.

BOJKOT POLSKI. Dalej w programie hitlerowskim jest przewidziany BOJKOT POLSKI. Gdańsk ogłosi swój czysto niemiecki i hitlerowski charakter, wypowie się za przyłączeniem do Rzeszy i rozpocznie już teraz bojkot Polski, by wykazać, że więzy Gdańska z Polską rozluźniają się i że tranzyt towarowy przez Pomorze stwarza dla Gdańska trudności nie do pokonania. Już „Danziger Vorposten“ pisze, że „Polska stwarza dla Gdańska trudności i sytuację, nie „mającą już nic wspólnego z niezbędnymi elementami normalnego życia ekonomicznego“.

Co miesiąc książka dla naszych prenumeratorów

Chcemy uprzystępnąć szerokim rzeszom czytelników zapoznanie się z pracami pisarzy polskich i obcych i dlatego od czerwca r. b. prenumeratorzy nasi, wplacający należność w terminie do dnia 5-go każdego miesiąca, otrzymywać będą bezpłatnie książkę, zawierającą 160 — 200 stron, drukowaną na białym, bezdrzewnym papierze, specjalnie zbroszowaną. Jako pierwsza zostanie rozesłana powieść I. Erenburga p. t. „Sprzysiężenie równe“ Za koszty przesyłki liczyć będziemy 35 gr. co miesiąc. Prosimy przy wnoszeniu należności za prenumeratę zaznaczać na odcinku blankietu „Premia książkowa“ Prenumeratory, otrzymujący egzemplarze bezpośrednio do mieszkań, życzenia otrzymywanią premię zgłaszają na ręce roznosiociela. Administracja

Posiedzenie plenarne Komisji Centralnej Zw. Zaw.

Dn. 7 czerwca (środa) o godz. 10-ej rano odbędzie się posiedzenie plenarne Komisji Centralnej Związków Zawodowych w lokalu, przy ul. Czerwonego Krzyża 20.

Przygotowania wojenne Niemiec na Morawach

Pariski korespondent belgijskiego dziennika „Libre Belgique“ donosi, że na Śląsku opolskim Niemcy wytworzyli prawdziwą psychozę wojenną, że gromadzą Niemców z Polski w osobnych obozach, gdzie się formują „legion ohotnicze“ do walki z Polską. Następnie korespondent ten pisze: „Z drugiej strony informacje ze źródeł czeskich mówią o przygotowaniach niemieckich do ofensywy na b. ziemiach czeskich. Cały obszar Moraw, graniczący z Polską, służy tym przygotowaniom. Zajęto wszystkie szkoły czeskie na koszary dla żołnierzy, na magazyny i ambulatoria. Zawiądomiono władze komunalne w Otmuńcu i Przerowie, że będą zmuszone dostarczyć pomieszczeń na kilka tysięcy wojska. Takie same zarządzenia poczyniono na południu Moraw i Czech. Mają one na celu wzmocnienie akcji przygotowawczej na Słowacji, oraz etapów dla operacji wojennej moze netylko przeciw Polsce“.

De Man na czele Belgijkiej Partii Socjalistycznej

Przed kilku dniami Rada Naczelna Belgijkiej Partii Robotniczej (socjalistycznej) dokonała wyboru prezesa i wiceprezesa Partii. Po śmierci Vandervelde'go Partia nie spieszyła się z wyborem nowego prezesa, wychodząc z założenia, że Vandervelde był prezesem z tytułu zasług dla Partii, a nie z potrzeby formalnej. Partia bowiem dawniej nie miała prezesa. Na Radzie Naczelnej starły się dwa kierunki. Jeden z nich był za tym, by najpierw ustalić nowy program Partii, a po tym wybrać prezesa, odpowiadającego stan-

Przygotowania wojenne Niemiec na Morawach

Przed kilku dniami Rada Naczelna Belgijkiej Partii Robotniczej (socjalistycznej) dokonała wyboru prezesa i wiceprezesa Partii. Po śmierci Vandervelde'go Partia nie spieszyła się z wyborem nowego prezesa, wychodząc z założenia, że Vandervelde był prezesem z tytułu zasług dla Partii, a nie z potrzeby formalnej. Partia bowiem dawniej nie miała prezesa. Na Radzie Naczelnej starły się dwa kierunki. Jeden z nich był za tym, by najpierw ustalić nowy program Partii, a po tym wybrać prezesa, odpowiadającego stan-

Przygotowania wojenne Niemiec na Morawach

Przed kilku dniami Rada Naczelna Belgijkiej Partii Robotniczej (socjalistycznej) dokonała wyboru prezesa i wiceprezesa Partii. Po śmierci Vandervelde'go Partia nie spieszyła się z wyborem nowego prezesa, wychodząc z założenia, że Vandervelde był prezesem z tytułu zasług dla Partii, a nie z potrzeby formalnej. Partia bowiem dawniej nie miała prezesa. Na Radzie Naczelnej starły się dwa kierunki. Jeden z nich był za tym, by najpierw ustalić nowy program Partii, a po tym wybrać prezesa, odpowiadającego stan-

Przygotowania wojenne Niemiec na Morawach

Przed kilku dniami Rada Naczelna Belgijkiej Partii Robotniczej (socjalistycznej) dokonała wyboru prezesa i wiceprezesa Partii. Po śmierci Vandervelde'go Partia nie spieszyła się z wyborem nowego prezesa, wychodząc z założenia, że Vandervelde był prezesem z tytułu zasług dla Partii, a nie z potrzeby formalnej. Partia bowiem dawniej nie miała prezesa. Na Radzie Naczelnej starły się dwa kierunki. Jeden z nich był za tym, by najpierw ustalić nowy program Partii, a po tym wybrać prezesa, odpowiadającego stan-

UBIORY męskie, damskie, gotowe zamówienia RĄTY DŁUGOTERMINOWE „C E W U“ Chłodna 28-2

